לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי' ז"ל ורעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ Cities Edition

בראתי יצר הרע ובראתי לו

34 Mariner Way, Monsey, NY 10952

מאנטאג (יום ב)

פרק ב' דאבות

שבת קודש פרשת מטות – מסעי – כ"ח תמוז תשפ"ד Shabbos Parshas Matos Masei - August 3, 2024

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY GO TO: WWW.TORAHTAVLIN.ORG OR SEND AN EMAIL TO TORAHTAVLIN@YAHOO.COM

מאת הגה"צ רבי גמלטאל הכחן רבעוביץ שלערא. ר"נ נטוור השושה

לרש"י: נבנה למקננו פה, חסים היו על ממונם יותר מבניהם ובנותיהם, שהקדימו מקניהם לטפם. א"ל משה לא כז עשו. העיקר עיקר והטפל טפל. בנו לכם תחלה ערים לטפכם ואח"כ גדרות לצאנכם. הנה יש לנו ללמוד מוסר גדול מפרשה זו על חובת כל

בזמז כזה כאשר רוחות רעות וקשות מנשבות בראש כל חוצות. האיר יוכל האב

הרא"ם וז"ל: "ופירוש "לא יעשה דבריו חוליז". לא יזלזל דבריו. כמו שמזלזל החוליז. שאינו חושש בשמירתו מהטומאה. אלא יהיו נחשביו לו כקדש. שחושש בשמירתו". עכ"ל. ר"ל, שהתורה ציונו לשמור על קדושת הדיבור, שאיז כל אחד ואחד יכול לדבר ל מה שהוא רוצה לדבר. כמו שדבר שהוא חולין יכול לעשות בו כל מה שהוא רוצה 'עשות. ויש כמה וכמה דינים והלכות בעניני הדיבור. כגוז איסורי לשוז הרע. רכילות. שקרים. אונאת דברים. ניבול פה, וכדומה, ודיבורו של אדם הוא קודש הקדשים! וצריר לנהוג בו קדושה יתירה, וחס ושלום שיטמא דבר קדוש כזה.

ואיתא בספרים הקדושים (**קדושת לוי**. ועוד). דמי שהוא נזהר ושומר דיבורו. והוא מדבר רק דברים שמותרים לדבר בהם. ואינו מדבר דברים אסורים. הרי עליו אמרה תקיים, בבחינת "צדיק גוזר והקב"ה מקיים". הרי חזינו מזה גודל כח הדיבור. דמי

אחד לדאוג בראש ובראשונה עבור חינור צאצאיו. כי דמציאות אצל רוב ההמוז שטרודים ל הזמז על המחיה והכלכלה, ואמנם נכון הדבר שהאדם צריר לדאוג לפרנס את בניו בני ביתו. אר עדיין אין זה אומר שזה מה שצריך לעמוד בראש מעיינו של כאו״א. וזה מה שאמר משה רבינו לבני גד ולבני ראובו: "בנו לכם ערים לטפכם", לפני שאתם ואגים עבור הגשמיות צריכים אתם לראוג על בני הנוער שיהיו בטוחים וחסונים מפני פגעי הזמז. שיהיה להם ערים לשבת. שיהיו שמורים מכל מיני פגעים ומרעין בישין שמסתובבים בראש כל חוצות ומאיימים על עתידם הרוחני של צעירי הצאז.

להשקיע כל כוחו ומעיינו להרחיב את עסקיו ולהכפיל את רווחיו. והרי בביתו זמורים פקדונות יקרים אשר ערכם לא יסולא בפז. ובכל רגע ורגע עלולים המה ליפול טרף בפני המשחיתים המאיימים לבלוע אותם חיים ולערטלם מכל זיק של הרושה ויראת שמים. כאשר קורה ל"ע אצל אחד שנשקפת סכנה על אי מי מיוצאי ולציו. ואפילו אינו כי אם חשש רחוק אחד מני אלף, הרי תיכף ומיד ישליר מעליו את כל עיסוקיו וטרדותיו הגשמיים. גם אם יהא הדבר כרוך בהפסדים גדולים יעצומים. ואף אם לא יובטח לו שהשתדלותו תשא פרי. בכל זאת לא יהא לו שום ספק בדבר פז ואולי אינו כדאי להשקיע מאמצים מרובים כל כר.

איש כי ידר נדר לה' או השבע שבעה לאסר אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה ... (ל-ב) - בענין כח של דיבור

תורה דמי ש"לא יחל דברו", אז "כל היוצא מפיו יעשה" - שכל מה שיוצא מתוך פיו

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Laws of the Three Weeks and Nine Days (3)

The Nine Days. During the Nine Days we decrease our joy (ממעטע בשמחה). If one has a lawsuit with a non-Jew in court, they should postpone it until the month of *Elul* or at least until after Tisha B'av (1). One should not be concerned to finalize a shidduch and get engaged during the Nine Days. One can make a simple l'chaim or vort with basic foods served (e.g. cake and fruit). Dancing is not allowed. Singing is permitted (2).

Eating Meat and Drinking Wine. One may not eat meat or poultry during the Nine Days (3). One may not eat food cooked with meat (or chicken) even without the pieces of meat itself (clear chicken soup or *chulent*). Some say that *parve* food that was wrapped well in foil and cooked with meat (kugel in *chulent*), should not be eaten (4). One can eat *parve* food that was cooked in a clean meat pot, even if the pot was used within 24 hours. This includes sharp foods like onions (5). One can feed meat or chicken to children below the age of *chinuch* (approx. aged five). One who is unable to eat dairy (lactose intolerant) can eat their learning in order to make a *siyum* during the Nine Days.

בין הריחיים - תבלין מדף היומי - בבא בתרא לה:

explains thai ה' בל דאלים גבר" - When 2 people claim they own the same item, but neither is בר' האלים גבר" - של האלים גבר". Then 2 people claim they own the same item, but neither ו"כל דאלים גבר". this means whoever is stronger either in כר or באיות gets to keep the item. This din applies to קרקע and מטלטלץ and מטלטלץ and מטלטלץ and מטלטלץ and מטלטלץ doesn't have any more of a שנים than the other litigant. 'שנים asks. why should these cases be any different than the case of שנים where one does not have any more of a ראיה than the other, yet we pasken יחלוקה and not יחלוקה and not יחלוקה? **Tosfos** explains that "is different since we always assume that whichever one is holding is his, if we would *pasken* בדא"ג, it would be like allowing someone to steal from someone else, so we *pasken ירוליבו*. However, in the case of the boat and the field, since neither one is מרא"ג on the item we say כדא"ג.

The מפרשים discuss two approaches on how to view בית דין ב. ls בית דין and letting the litigants deal with it, or is כדא"ג an actual פסק דין The ברי savs that ברי is a ctual באיש. Therefore, savs the הא"ש, the first person to be "כבר" cets to keep it until the other one brings a באיכה If he doesn't, it remains by the first one and the second person may not grab it back. This is because it is not מסתבר that ל would institute a *din* where 2 litigants could be in an ongoing אברי. The רא"ש savs that there is a סברא behind saving כדא"ג and allowing the first "גבר" to retain the property until proven otherwise. This is becausewe assume that the rightful owner will ultimately exert more energy and spend more resources in proving the item is his, more so than a thief. The בהתםן **רשב"ם** explains that if in any current doubt of ownership, it is possible to ascertain who the rightful owner is מילוכא דמיקם עלה מילועא) not pasker יחלוכו or use אודא דדייני or use שודא דדייני. because if at a later time witnesses are brought or the doubt is clarified. it will be a בית דיו to זילאול ומעוות. In these situations. כל דאלים גבר

"עב"ס קלט,אן **שר"ע and the first one to be "גבר" gets to keep it until his opponent can bring proof that it's his. The ס"ז and the first one to be "גבר" gets to keep it until his opponent can bring proof that it's his. The זעם"ז** [שם] asks on this svara, from a Gemara that discusses a stream of water that is used for watering the fields alongside it. The field owners upstream want to channel the water into their fields, while the landowners downstream are arguing that the stream should be left to flow and let it reach their fields. The Gemara concludes that since we don't know how to pasken, we say כדא"ג. Asks the ני"א, in this situation we are not waiting for someone to bring איית, or is there a rightful owner, so how does the svara of the דרא"ג fit in? The דרא"ג, with that say איית fit in? The דרא"ג האיית does allow for a back and forth. He therefore savs "נראה לדינא" that even after it is grabbed by the first person, his opponent may grab it back

הוא הנה אומר

בשם הגמו"ר אלישיב זצ"ל והגמו"ר חיים קניבסקי זצ"ל, עיין

chicken (6). A pregnant woman may eat chicken if necessary. On

Erev Shabbos Chazon, one can taste and spit out food cooked with

meat (chicken soup or *chulent*) but not the meat itself, in order to

see if it is cooked properly o. A *beracha* is not said. If one normally

feeds their children the *Shabbos* meal (which contains meat) before

Shabbos starts, they may do so within an hour or two of Shabbos (8).

Making a Sivum. One who finishes the following can make a

siyum: Masechta Mishnayos learned well (9) (however the minhag is to only make a siyum on the completion of a seder

Mishnayos); one Sefer of Tanach; one Sefer of Zohar; Chelek of

Shulchan Aruch (10). The above is only when learned well and

with a *pirush* (e.g **Tosfos Yom Tov**) and not when it is learned

quickly in order to eat meat; Masechta of Gemara, either Bavli or

Yerushalmi, Even a smaller Masechta such as Tamid, or Horivos.

One may only eat meat or drink wine as part of the siyum. Some

say that a *Masechta* that was divided up between many people is

not valid for a *siyum* (11). Ideally, one should not leave over part of

"Just like Moshe Rabbeinu, who employed his anger only when absolutely necessary to scare the Bnei Gad and Bnei Reuven into submission, I, too, train myself each and every day to control my temper and keep it tucked away in my

pocket, only retrieving it when it becomes absolutely necessary. This way, maintain control over it and not allow it to maintain control over me!"

A Wise Man would say: "It's never too late to change your life for the better. You don't have to take huge steps to change your life. Even the smallest changes to your daily routine can make a big difference to your life." Dedicated by the Safrin Family

To place an ad or to dedicate in your city for a simcha, yahrzeit or any reason, please send an email to:Torahtavlin@vahoo.com

R' Pinchos of Koritz zt"l would say:

DON'T Miss The Point! -In Shuls... ... Build THAT Connection W/HIM Through MATCHING Actions

855 400 5164 / Text 800 917 8309 / kvodshomavim org

לעלוי נשמח רב משה שמואל בו רב זאב ז"ל תהא נשפתו צרורה בצרור החיים

עיקר החכמה הוא להקרים רפואה למכה. שלא ימתיו על כר שיתחיל הבז להראות אותות וסימנים של פריקת עול התורה והמצוות. כי אז כבר לפעמים גדרות צאן נבנה למקנינו פה וערים למפנו (לב-מז) - עמלינו אלו הבנים מאוחר מדי. אלא יבנה ערי מבצר עבור בניו וצאצאיו לשמור עליהם מכל משמר, ולהנטים להם את השהות בתור המבצר. שירגישו באושר הגדול שזכו בהיותם חלק מעם קרוש זרע ישראל. מובדלים מכל זוהמת הרחוב הקלוקל. ודברינו מקבלים משנה תוקף בימים אלו כאשר ימי החופש באים לקראתינו. בעוה"ר מעשה שטן הצליח לסגור את היכלי התורה והישיבות, ובודאי שבזמן כזה חובה כפולה ומכופלת על ההורים להשגיח על בניהם בעינא פקיחא שלא יגררו ח"ו אחר משאות שוא ומדוחים. וגם אם לצורר השעה מארגנים נסיעה משותפת לאיזה מקום. בראש ובראשונה צריך לברר על המקום ההוא אם הוא שמור היטיב מבחינה רוחנית. ובאם יתברר שיש אפי' רק חשש רחוק שאפשר להיכשל ידיר את רגליו משם. גם אם יהא הדבר כרור בהפסד כספי לא קל. ואדרבה. במצב כזה ניתנת ההזדמנות להשריש בלב צאצאיו את הפחד והרעדה שיש לו מכל נדנוד חטא. ולשם דוגמא קטנה, לאדרונה נסענו כל המשפחה להשתטח על קברי צדיק שבערי הגליל, נזדמן לנו באחד המקומות לעבור בשביל צר בדרך שהיה מלא בקוצים ודרדרים. פניתי לנכדי היקרים ואמרתי להם: שמעו נא יקירי! נכון שהקוצים האלו דוקרים וכואבים קצת. אד לא יעבור זמז רב וכל הכאב יחלוף ויעבור כלעומת שבא. לא כן אם נלר במקומות מפוקפקים וניכשל ח"ו במראות אסורות הרי זה יפגום עמוק עמוק בנפשינו רח"ל. ובכז. הראיתי לפניכם דוגמא קטנה האיר אפשר לקחת אפילו קטע בלתי נעים כזה של הליכה בין הקוצים, ולהפכו לחוויה רוחנית, להשריש בלב צעירי הצאז את החומר שבפגם הראות. ויה"ר שנזכה לגדל דורות אברום העצל לימודים שאת זרב אברום העאל אבשטיין שליטיא, בעב"ט שדה אברום לרש"י: "לא יחל דברו. כמו לא יחלל דברו, לא יעשה דבריו חולין", עכ"ל. וביאר

ישרים ומבורכים בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות לשמה אכי"ר. **החינור** (מצוה ל') כתב לבאר ענין הנדרים. זה שהתורה נתנה כח לכל אחד שיהיו איסורים חלים ע"י פיו. וז"ל: "וזה העניז שיש בנו כח לאסור המותר. לפי שהתורה למדתנו בכר. מדכתיב:"לאסור איסר על נפשו לא יחל דברו". ועניז זה הוא דומה להקדש, שמצאנו בתורה שיש כח באדם להקדיש את שלו בדברי פיו ויהיה אסור מיד לו ולכל העולם. כדכתיב (ויקרא כז. יד): "ואיש כי יקדיש את ביתו קודש". וכמו כז יש לו כח על עצמו לאסור דברים על גופו". עכ"ל. הרי. דכמו שהתורה נתנה כח לכל אחר ואחר. שיחול הקדש לגבוה בכל דבר שהוא שלו. כמו כן, יכול לאסור באיסור נדר כמו שחל הקדש. עכ״פ חזינן מעניז הנדרים. גודל כח הפה. שהאדם בעצמו ע"י דיבורו יכול לקדש. ולאסור דבר. והתורה נתנה לו הכח.

רבעצם הדיבור יכול לחול הקדש או איסור על עצמו. זהו הכח של דיבור. ויש להוסיף, שעכשיו בימים אלו נוהגים אבילות על חורבן בית המקדש, ומדוע נחרב הבית המקדש? על זה אמרה הגמ' ביומא (ט. ב) משום "שנאת חנם". והוכיח **החפץ חיים** (בתחילת ספרו חפץ חיים) שכוונת הגמ' לא היה רק מחמת חטא של שנאת חנם אלא מחמת החטא של "לשון הרע". עיי"ש. הרי. חזינן גודל הכח של דיבור. שעכשיו אנו בגלות הזה, מחמת החטא של הלשון, נורא למתבונן! וע״כ העבודת מוטלת עלינו לתקו חטא זה. ושיהיה אהבת ישראל. ולא יהיה שום לשוו הרע, ועי״ז יבנה בית המקדש השלישי במהרה בימינו!

מאת הגאון מו"ד הרב ברוך הירשפלו שליט"א, ראש כולל עטרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס

מעשה אבות סימו לבנים

וחצית את המלקוח בין תפשי המלחמה היצאים לצבא ובין בל העדה ... (לא-כו)

In early 1963, the new *Mossad* head, Meir Amit, consulted a number of military men to spell out *Mossad* objectives, and ask what they felt would be the agency's most valuable contribution to Israeli security. An Air Force commander told him, to gain access to the Soviet plane Mig-21. The Russians began introducing the MiG-21 into the Middle East in 1961. By 1963, when Amit took over the *Mossad*, it was an essential part of the Egyptian, Syrian and Iraqi Air Forces arsenals. The Russians introduced the aircraft under maximum secrecy and security. Few in the West knew much about the MiG-21 - but feared its capabilities. The Israeli efforts to accumulate information on potential enemy plans and equipment was of course vital for her national defense. But the *Mossad* concluded that it would be best to try and persuade an Arab pilot to defect to Israel.

The Israelis got a free tip-off from an unexpected source without initiating a thing; an Iraqi Jew by the name of Joseph indicated that if Israel wanted a MiG-21, he could probably arrange it. Late in 1964 he contacted Israeli officials in Tehran and Europe. Israel soon made contact - through Joseph - with a Maronite Christian pilot in the Iraqi Air Force. The family felt disaffected with their lot. The father felt frustrated by the increasing pressure the Iraqi government was imposing on him and other Maronite Christians. He mentioned to Joseph that he would like to leave the country. Meir Amit contacted a top agent in Baghdad to draw out the Iraqi air force pilot who was a distant relative of Joseph's family. Munir Redfa was a patriotic Iraqi, but he "found himself in violent disagreement with the current war being waged by his government against the minority Kurdish tribesmen in northern Iraq." Plus, he had been passed over as commander of his squadron, he was stationed far from his home in Baghdad, and "was allowed to fly only with small fuel tanks, because he was a Christian." The agent exploited the connection and "suggested that Munir fly to Israel where friends might be of service to him." Munir wanted a million dollars and a guarantee that his family would be taken safely out of Iraq. When he got his guarantee, his mind was made up.

Mordecai Hod, the commander of the Israeli Air Force, met Munir when he arrived in Israel and went over the escape plan with him. He would have to pick a day when he would be permitted to go on a long-range flight. Munir Redfa set his date for August 16, 1966. He carried on his business as usual that day as best he could with his co-workers. He asked the Iraqi ground crew to fill his tanks to capacity, something the Russian advisors generally had to sign for. But the Iraqis disliked the Russian advisers, who seemed to hold them in contempt. This worked to Munir's benefit. As a star pilot, they were happy to obey his orders, rather than those of the Russians. Munir took off. After heading out towards Baghdad, he veered off in the direction of Israel. The ground crew radar picked up a blip on the screen heading west and they frantically radioed him to turn around. He didn't. They warned him they would shoot him down. He turned the radio off. Hundreds of miles away, Israeli radar picked up the blip on the screen. They sent up a squad of IAF Mirages to escort him. He went through his prearranged signals and they flew alongside him to a secret base deep in the Negev Desert. That same day, *Mossad* agents in Iraq picked up the remaining members of the pilot's family, who had left Baghdad ostensibly to have a picnic. They were driven to the Iranian border and guided across by anti-Iraqi Kurdish guerrillas. Safely in Iran, a helicopter collected them and flew them to an airfield, from where an airplane took them to Israel. Newspapers all over the world carried the sensational story of an Iraqi pilot who had defected with his MiG-21 to Israel. The Russians were furious. Their air power secrets were seriously compromised. They threatened the Israelis ferociously and demanded the plane back. The Israelis, of course, did not return the plane.

For Israel the benefit of possession of the MiG-21 was even more immediate. In the June 1967 War, the Israeli Air Force commanded overwhelming air superiority over the Syrian and Egyptian MiG's. Not a little had to do with the fact that a MiG had been flown to Israel less than a year earlier with the connivance of Israeli Intelligence. Munir Redfa came to Israel with his family and was given a new job and a new life. The Iraqi Jew Joseph did not come to Israel, preferring to remain loyal from afar in his native Iraq, both to the family he loved and the country on which he bestowed his new-found concern and affections.

בארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם ... (ירמי' ב-ו)

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY אל הפטרות ואינורת הצבל של הפטרות ואינורת הצבל של הפטרות ואינורת הצבל אל הפטרות ואינורת הצבל של הפטרות ואינורת הצבל של הפטרות ואינורת הצבל של הפטרות הצבל של הפטרות ואינורת הצבל של הפטרות המודים הפטרות המודים המודי

In this week's *Haftorah*, *Yirmiyahu HaNavi* relays *Hashem's* message that *Klal Yisroel* had abandoned Him and went after other delusions. Yirmiyahu declares: "Who led us through the wilderness ... a land nobody had traversed, where no human being had dwelt?" The question is why in fact did *Hashem* bring *Klal Yisroel* into a desolate place like the desert before bringing them into *Eretz Yisroel*? Wouldn't it have been better to bring the Jewish people to a place that already had basic amenities?

R' Yonason Eibschutz zt'l (Ahavas Yonason) explains that *Chazal* teach us that it is forbidden to bring a *korban* on an altar outside of the Land of Israel since the land outside of *Eretz Yisroel* is inherently impure. This is because the waters

In this week's *Haftorah*, *Yirmiyahu HaNavi* relays of the *mabul* - the great flood, reached every corner of the globe except for *Eretz Yisroel*, and the land outside of *Eretz Yisroel* became permeated with the impurities of the time as well as littered with dead bodies.

Incredibly, the desert too retained its untainted status since no one lived there, and as such, the ground did not become permeated with impurities. Thus, *Hashem* specifically directed the Jewish people to sojourn in the desert - a place where they could perfect their level of holiness and purity as *Hashem's* chosen nation. Great *tzaddikim* through the ages have always extolled the benefits of sometimes detaching oneself from the hustle of the day and "live in a desert" so that we can reconnect to our spiritual essence.

ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וימת שם ... וישמע הכגעני מלך ערד והוא ישב בנגב וגו' (לג-להמ) CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

Rashi explains the juxtaposition of these *posukim* as follows. When the *Canaanim* heard of *Aharon Hakohen's* passing and witnessed the departure of the ענני הכבוד, they thought it was a strategic time to attack *Bnei Yisroel*. They were seemingly aware of the divine protection the unique clouds of glory provided. *Chazal* actually teach us (*Taanis 9a*) that these clouds were present in Aharon's *zechus*. With his passing they left, but were returned to us in Moshe's merit.

In fact, the *Gemara* tells us there that the *be'er* (well) was in Miriam's *zechus*, the ענגי הכבוד was in Aharon's *zechus* and the *mann* was in Moshe's *zechus*. Even though they were removed, subsequently they all returned בזכות משה. So, if Moshe could bring them all back in his merit, why was it necessary to initially be provided in Aharon's and Miriam's merit?

It would seem that although *Moshe Rabbeinu* possessed the *zechusim* to activate all three, there was a direct connection between the *be'er* and Miriam and between the clouds and Aharon.

Perhaps we can say the following *machshava*. In *Tefillas Maariv*, we ask *Hashem*, "ז'פרוש עלינו סכת שלומיך". The glory of *Hashem* serves as a protection. The condition is שלומיך - having unity. Hence, *Aharon Hakohen*, the paradigm of אורדף שלום, brought down these clouds of glory and protection. And with his passing there was a void in the nation, and they left simply to symbolize Aharon's trait. The nations then poised to attack us, as Rashi says.

It's possible to suggest that it's not for naught that Aharon's yahrtzeit is Rosh Chodesh Av, the month of the Churban Bais HaMikdash. Because, as we know, the Bais HaMikdash was destroyed because of שנאת חנם. Aharon Hakohen, who promoted peace, passed away and with his departure we suffered from discord. During these turbulent and unsettled times and especially a new as a nation, must unite and rectify that terrible sin. May we all be zoche to the בב"א, בנין בית השלישי.

(לב-וי) ... ולמלחמה ... (לב-וי) ... יבאר למלחמה ... (לב-וי) ... יבאר למלחמה ... (לב-וי) ... One time when young Yehudah Aryeh Leib Alter, later to be known as the "Sefas Emes", was about 12 years old, he stayed awake all night learning Torah with a friend. When dawn broke, they davened shachris at the earliest time, and went to bed. A mere few hours later, the boys awoke and returned to the Yeshivah, where they encountered the revered R' Yitzchok Meir Alter zt"l (Chiddushei HaRim), who did not know that his grandson had stayed awake all night studying. He proceeded to rebuke him for not having attended the regular morning service and waking up late. The rebuke lasted a few minutes, throughout which the future

When his grandfather had left, the boy's friend expressed *Moshe Rabbeinu's* criticism, even if it wasn't applicable at disbelief: "Why didn't you defend yourself against this that present moment.

Sefas Emes listened quietly, not uttering a word.

unwarranted rebuke?" The young boy replied, "It's not every day that I get such personalized feedback from my revered grandfather, and I wasn't about to miss such an opportunity!" The Sefas Emes based his reasoning on the following: When the Bnei Gad and Bnei Reuven approached Moshe Rabbeinu asking that he permit them to remain on the other side of the Yarden river, Moshe replied with a strong rebuke. He ominously reminded them of the terrible consequences incurred from the spies, and criticized them for being unwilling to join their brethren in conquering the land. It is interesting to note, however, that they had indeed intended to join the conquest right from the beginning and it was Moshe who did not perceive this. Explained the Sefas Emes, rebuke is such a constructive thing, that they were happy to listen to Moshe Rabbeinu's criticism, even if it wasn't applicable at

בי בעיר מקלמו ישב עד מות הכהן הגדול ואחרי בעיר מקלמו ישב עד מות הכהן הגדול ואחרי הבהן הגדול ואחרי מות הכהן הגדול ישוב הרצה אל ארץ אחותו (לה-בח) או ארץ אחותו (לה-בח) בות הכהן הגדול ישוב הרצה אל ארץ אחותו (לה-בח)

The Gemara (אימא מא) teaches that Kimchis, an exceptionally modest woman, bore seven sons who all became Kohanim Gedolim. The function of the Kohen Gadol is to plead and pray on behalf of Klal Yisroel. Such an outstanding person is born to a mother whose impeccable tznius has brought her close to Hashem. Thus, she davens for members of her family and for the sick of the nation, just as her son, the Kohen Gadol, davens for his family and for the needs of the people.

Chazal tell us that the mother of the Kohen Gadol would supply food and clothes to the inmates of the ינמכות (cities of refuge) to prevent them from praying for her son to die so that they could return home once again (מכות יא). Why did the mother of the Kohen Gadol, rather than his wife, do this?

R' Pesach Eliyahu Falk z''l writes that the mother considers herself partially to blame for the fact that these people were confined to cities of exile, because when a *Kohen Gadol* is truly worthy, his powerful prayers prevent calamities, such as accidental killings, from occurring. Thus, if calamities did occur, the *Kohen Gadol's* prayers were evidently not at the high level they should have been. The mother of the *Kohen Gadol* feels that SHE is to blame for this shortcoming. Had she been a better person, her son would have developed an even deeper appreciation for *tefillah* and service of *Hashem*, and his *tefillos* would have prevented these killings from taking place. It is SHE who is indirectly responsible for having caused these people to be in exile and for endangering her son's life (as people pray for him to die). She therefore takes it upon herself to look after these people and do whatever she can to prevent them from praying for her son to die. A wife in contrast, is not so obviously responsible for her husband's lack of devotion to *tefillah*. It was, therefore, the mother rather than the wife, who tried to improve matters. A mother has an enormous effect on her son. The more special she is, the greater her son will be.